

Patron

1/2013 (24. ročník)
informace přátel drobných památek Jizerských hor

Vodopády Jedlové v březnu 2013

foto: Günter Menzel

OBSAH VYDÁNÍ PATRON 1/2013

<u>Mladoboleslavské stopy rodu Klingerů</u>	<u>2</u>	<u>Ullrichův kříž</u>	<u>14</u>
<u>Válečný pomník v Tongrundu</u>	<u>4</u>	<u>Výstava v Hodkovicích nad Mohelkou</u>	<u>14</u>
<u>Obnova Römischova pantheonu</u>	<u>7</u>	<u>Pozvánka na výlety</u>	<u>16</u>
<u>Ukradená socha je zpátky v Tanvaldu</u>	<u>9</u>	<u>Henrichův kříž</u>	<u>17</u>
<u>Hovorkův kříž</u>	<u>11</u>	<u>Pozvánka na členskou schůzi</u>	<u>18</u>
<u>Obnovení Polákova kříže</u>	<u>11</u>	<u>Smutná zpráva</u>	<u>19</u>

Mladoboleslavské stopy rodu Klingerů

Bohumil Horáček, Mladá Boleslav

Město Mladá Boleslav, ač leží daleko v nížině, je dvěma pouty spojeno s Jizerskými horami. Prvním z nich je řeka Jizera, která jako pupeční šňůra propojuje svahy Smrku a skalami lemované údolí pod mladoboleslavským hradem, druhým poutem je rod Klingerů z Nového Města pod Smrkem.

Právě v Novém Městě měli Klingerové centrum svého mohutného textilního dominia. Své podnikatelské aktivity však rozšiřovali i daleko od svých mateřských podniků. Jednou z oblastí, kam Ignaz Klinger zaměřil svoji podnikatelskou pozornost, bylo i Mladoboleslavsko, kde byla první textilní manufaktura založena již v roce 1763. Přímo v Mladé Boleslavi pak v roce 1819 v širokém údolí řeky Jizery vznikla kartounka Köchlin a Singer, kterou v roce 1854 koupil Franz Hiller z Hodkovic nad Mohelkou a přeměnil ji na továrnu vlnářskou. Hlavním výrobním artiklem byly vlněné šatovky a pestré kašmírové šátky, které se vyvážely nejen po Evropě, ale i do Jižní Ameriky.

Neuplynulo ani třicet let a firma opět změnila majitele. V roce 1881 do Mladé Boleslavi přichází novoměstský Ignaz Klinger a zahajuje rozsáhlou přestavbu továrny. Když byly práce v roce 1888 dokončeny, stály na obou březích Jizery moderní několikapodlažní budovy, v nichž nalezlo práci na 1300 dělnic a dělníků. Firma Klinger zde zřídila dvě přádelny česané příze, kterou až doposud složité vykupovala od dodavatelů. Jednomu z objektů se dodnes, stejně jako po mnoho let předtím, mezi místními slangově říká Česana.

Přestože vedení firmy bylo německé, kdežto úředníci a dělníci byli většinou Češi, nedocházelo zde k žádným národnostním sporům, a to i přesto, že pobočka firmy ležela hluboko v českém jazykovém prostředí. Firma se na tehdejší dobu nevídaným způsobem snažila vylepšovat pracovní i životní podmínky svých zaměstnanců. Již koncem

19. století byly dílny elektricky osvětleny, „klingrováci“ se mohli stravovat v závodní jídelně, továrna za ně platila příspěvky do nemocenské pokladny, odbory vymohly starobní a úrazový fond a pro úředníky navíc penzijní fond. Na tehdejší podmínky to bylo sociální zabezpečení nevídané, ani to však nezabránilo několika stávkám, které v Klingerových textilkách v Mladé Boleslavi proběhly. Ale jak již bylo uvedeno výše, nikdy neměly národnostní charakter.

Klingerové pečovali o místní řemeslnickou školu, majitel firmy zakoupil rozsáhlé pozemky a zbudoval na nich dvě desítky obytných domů pro své úředníky i vilu pro svou rodinu. Celý soubor budov, včetně vily, dosud stojí a je využíván k bytovým účelům. Dodnes se zde říká „Na Kolonii“.

Za zmínku stojí i péče, kterou vedení firmy věnovalo architektonické úrovni průmyslových budov. Stavby tvořily jednotný celek, projektanti nešetřili parkovou zelení uvnitř areálu, cesty byly lemovány záhony květin, nechyběly ani vodní prvky, lavičky, altánky. V porovnání s průmyslovou výstavbou např. poloviny 20. století ve městech a zvláště na venkově, která estetická kritéria často pomíjela, náleží tvůrcům Klingerovy textilky absolutorium.

Textilácká sláva rodu Klingerů v Mladé Boleslavi pohasla, podobně jako v Novém Městě pod Smrkem, s koncem druhé světové války. Již ve třicátých letech firma působila jako akciová společnost Lanex, v jejímž vedení ještě nacházíme Oskara Klingera, v roce 1945 pak byl podnik znárodněn. Obě hlavní výrobní budovy byly rozděleny mezi podniky Mototechna, jež zde měla své sklady a prodejnu, a Škoda Auto, která do bývalého objektu tzv. Česany umístila své vývojové oddělení.

Do roku 1989 byly oba objekty využívány bez větších úprav, což se negativně podepsalo na jejich stavu. Zatímco do objektu, který využívala firma Škoda Auto, začaly po privatizaci proudit finance a dočkala se opravy, objekt využívaný Mototechnou ztrácel v devadesátých letech 20. století možnost využití a chátral i nadále. Poslední

ránu mu zasadila stoletá voda, která se Jizerou v Mladé Boleslavi prohnala v březnu roku 2000. Bylo proto rozhodnuto o jeho demolici, a tak byla v roce 2006 někdejší pýcha Klingerova podnikání zbourána a na jejím místě vyrostla moderní budova technologického centra firmy Škoda Auto. Druhý objekt bývalé Klíngrovky byl obehán protipovodňovou zdí a dosud stojí a je využíván.

Co říci závěrem? Novoměstští Klíngrové byli před nástupem automobilového průmyslu největšími zaměstnavateli v Mladé Boleslavi. Jako Němcům se jim mimořádně úspěšně dařilo bez větších problémů podnikat v českém prostředí. Zasloužili se také o podobu a vývoj města. Zato jim patří dík a uznání. Pomníček ani pamětní desku však Klíngrové dosud v Mladé Boleslavi nemají.

Popis k fotografiím:

Foto 1 - Původní objekt Klíngrovovy přádelny přestavěný z textilky firmy Hiller.

Foto 2 - Původní objekt Klíngrovovy přádelny před demolicí v roce 2006.

Foto 3 - Současná podoba stejného místa s novou budovou technologického centra Škoda Auto.

Foto 4 - Druhá budova Klíngrovovy přádelny, tzv. Česana. Na obzoru domy zaměstnanecké kolonie.

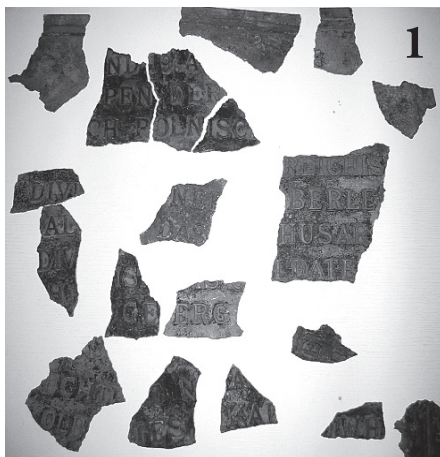
Válečný pomník v Tongrundu – 1813, 1913, 2013

Ruda Makel, Frýdlant v Čechách

Přátelé drobných památek, víte, co připomíná památník stojící za mostem přes Zaječí potok, vlevo od silnice směřující z Frýdlantu do Kunratic a polské Bogatynie? Určitě ano, ale přece jen vám to připomenu. Vězte, že vzdává poctu válečníkům, kteří padli v bojích u Kunratic, Frýdlantu, Albrechtic a Mníšku. Stojí v místech „Šarvátky v Tongrundu“, při níž se střetli rakouští vojáci z protinapoleonské koalice pod vedením gen. Neipperga s oddíly francouzsko-polského sboru gen. Umiňského. Vojenské potyčky trvaly od 17. do 19. srpna 1813 a vyskytovaly se od Frýdlantu přes Albrechtice až po Mníšek. Nebyla to tedy žádná bitva, ale „jenom“ drobné šarvátky – Scharmützel. Slavnostní odhalení a vysvěcení památníku se uskutečnilo 3. srpna 1913 za účasti asi 500 osob, 18 spolků atd., atd. – ale o tom až jindy.

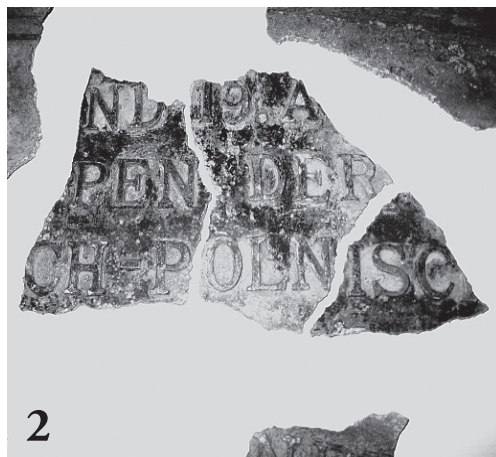
Památník stál původně na pravé straně silnice, ale v roce 1940 byl při její rekonstrukci přemístěn na levou stranu. Po 2. světové válce byla pamětní deska s nápisem zničena, rovněž tak vojenský kříž v dubovém věnci (obr. 1 a 2). Níže je německý text na pamětní desce a jeho překlad.

Dem Andenken
 der in den Gefechten bei Kunnersdorf,
 Friedland, Wüstolbersdorf und Einsiedel
 am 17., 18. und 19. August 1813
 mit den Truppen der Avantgarde
 des französisch-polnischen VIII. Korps
 unter General Uminski und der
 französischen Division General Bruno
 rühmlich Gefallenen
 oesterreichisch-ungarischen Krieger
 Oberleutnant Georg Nagy
 des Husaren-Regimentes „Kaiser“,
 25 Soldaten der 2. leichten Division
 unter General Graf Neipperg
 und den daselbst gebliebenen
 Offizieren und Mannschaften des
 Gegners errichtet.

1913

Na památku,
 při sečích u Kunratic
 Frýdlantu, Albrechtic a Mníšku
 17., 18. a 19. srpna 1813
 s oddíly předvoje
 francouzsko-polského VIII. sboru
 generála Umińského a
 francouzské divize generála Bruna,
 slavně padlých
 rakousko-uherských válečníků,
 nadporučíka Georga Nagyho
 od husarského pluku „Kaiser“,
 25 vojnů 2. lehké divize
 generála hraběte Neipperga
 a rovněž zde zůstavším
 důstojníkům a mužstvům
 protivníka zřízeno roku

1913

Tolik „suchá“ historie, která mě ale zaujala natolik, že se jí chci ještě chvíli věnovat a napsat další podrobnosti.

O Tongrundu – a nejenom o něm

Před nedávnem jsem si v jednom místním týdeníku přečetl článek o iniciativě obce Kunratice, která se rozhodla opravit památník v Tongrundu a uvést ho do původního stavu. Ihned jsem kontaktoval starostu obce pana Milana Götze a zanedlouho jsme se sešli u mne v domečku. Během setkání, které „nemělo konce“, jsme toho probrali

tolik, až z toho brněla hlava. Až doposud jsem věděl jenom to, co ví určitě většina z nás. Sice to, že Kunratice jsou jednou z nejstarších obcí Frýdlantska – a nic víc. A tak jsem se rozhodl, že do tohoto čísla časopisu Patron napíšu mnohem víc. To, co jsem se od pana starosty Götze dozvěděl, určitě stojí za zveřejnění. Třeba to vydá na celé číslo Patrona. Historie Kunratic je velmi zajímavá a já chci, aby se o ní dozvěděl co nejširší okruh milovníků Jizerských hor. Chci to udělat proto, že jsem slíbil, že jako člen výboru Spolku Patron budu „otevřít“ tento region všem, nejenom místním fandům.

V sobotu 3. srpna 2013 uplyne přesně 100 let od odhalení a vysvěcení památníku a skoro přesně 200 let od události, na niž upomíná. U příležitosti obou výročí se zastupitelstvo obce rozhodlo obnovit pomník a navrátit mu zpět jeho důstojnost (obr. 3 a 4). Podařilo se získat do vlastnictví obce pozemek, na kterém stojí,

podářilo se krásně upravit okolí, vykácet stromy a nálety, očistit a opískovat kámen památníku, vytvarovat terén, dovézt ornici, zasít trávník (obr. 5 a 6); jako zahradník vím, co všechno ještě – zkrátka jde o obrovský kus dobrovolné práce občanů Kunratic. A teď je čeká asi to nejtěžší. Obec chce na památník vrátit desku a válečný kříž, resp. jejich přesné repliky zhotovené odlitím z fosfor-bronzu (imitace bronzu). Výroba těchto dvou replik vyjde na 80 000 Kč. Polovinu finančních prostředků se podařilo zajistit občanskému sdružení Frýdlantsko, které se na akci podílí, z grantu Nadace Občanského fóra. Zbylou část nákladů na obnovu památníku musí zajistit obec. Stojí tedy za úvahu, jestli by se do akce nemohl ještě dodatečně zapojit i Spolek Patron, který by se na zpřístupnění kusu historie tohoto kraje měl určitě podílet. Další aktuální informace napíšou do příštího čísla našeho časopisu.

Popisky k obrázkům:

(foto 1, 2 – Jan Kalenda, foto 3, 4 – Ruda Makel, foto 5, 6 – OÚ Kunratice)

1, 2) Úlomky pamětní desky nalezené v okolí pomníku pomocí detektoru kovů

3) Stav pomníku před opravou

4) Současný stav pomníku po opravě

5) Obyvatelé Kunratic při úpravě terénu

6) Konečné úpravy terénu kolem očištěného pomníku

Obnova Römischova pantheonu

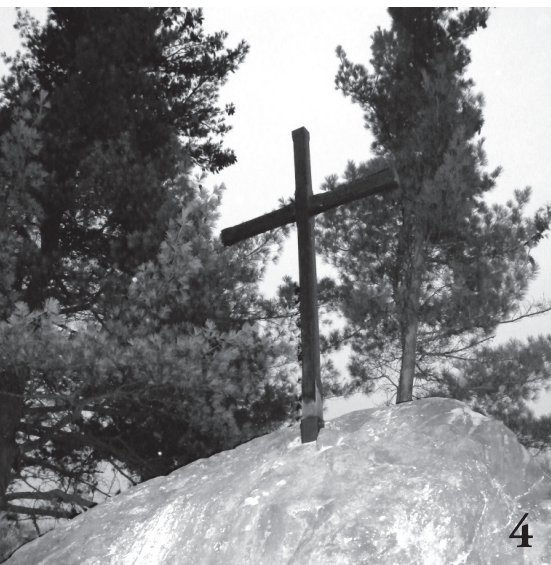
Michal Vrbata, Rychnov u Jablonce nad Nisou

V roce 2012 proběhla částečná obnova dlouhodobě chátrajícího areálu pantheonu, který na pozůstatcích skalního hradu Vranova dal vybudovat v 1. polovině 19. století zdejší zámecký pán František Zachariáš Römisch.

Vlastníkem areálu je obec Malá Skála, jeho provozovatelem Discovery Tours, s. r. o. Tato společnost zajistila nejprve obnovu pomníku Otce vlasti Karla IV. Ve velmi náročných podmínkách vynesli pracovníci fragmenty rozbitého a částečně zříceného pomníku z úpatí skal zpět na konec skalního hřebene. Kameník pak doplnil chybějící části umělým kamenem.

Na podzim loňského roku agentura Outdoor Discovery uspořádala již 15. ročník brigády nazvané „Podzimní úklid Českého ráje“. Jedna část této akce proběhla také na Maloskalsku. Při této příležitosti byla opravena přístupová cesta do areálu, vztyčen byl nový dubový kříž na nejvyšším vrcholu skalního hradu a obnoven byl historický Katynčin kříž (Katynčina obětnice – součást pantheonu).

V současné době také probíhá badatelský průzkum Römischova pantheonu a života samotného Františka Zachariáše Römische. Výzkum vede PhDr. David Junek, historik Městského muzea v Poličce (na bádání mám tu čest se alespoň

malým dílem podílet). Jeho výsledkem bude odborně zpracovaná a jistě zajímavá publikace, která by mohla přispět k záchraně areálu pantheonu.

V současné době je bohužel největším problémem v areálu zřícená část parkánu (od října 2010), kvůli které se nyní návštěvníci nedostanou do letohrádku.

Doufejme, že se majiteli areálu, tedy obci Malá Skála, podaří brzy zajistit dostatek financí na náročnou opravu parkánu. Jistou hrozbou do budoucna však zůstává stav skalní stěny pod další částí parkánu.

Podle jednatele provozovatele areálu Ing. Romana Béma by se v budoucnosti mohl vyhlídkový okruh prodloužit do východní části pantheonu; pro tento záměr je však nezbytné zpřístupnit letohrádek.

Foto č. 1 – Vranovské skály, místo pro romantický Römischův pantheon

Foto č. 2 – Rozvalený pomník Karla IV. před opravou

Foto č. 3 – Opravený pomník Karla IV.

Foto č. 4 – Obnovený Katyňčin kříž

Foto č. 5 – Zřícená část hradního parkánu

Foto č. 6 – Trhlinami narušená skalní stěna

Ukradená socha je zpátky v Tanvaldu

Zdroj: Jablonecký deník ze dne 8. 12. 2012

To, v co zástupci města Tanvald i obyvatelé části Světlá už vůbec nedoufali, se nakonec stalo skutečností. Vzácná pískovcová socha sv. Josefa s Ježíškem z roku 1777, kterou před osmi lety drží pobertové ukradli z podstavce ve Světlé, je zpátky v Tanvaldu. Stejně jako v případě lučanské sochy sv. Františka z Assisi, o jejímž návratu jsme informovali už v červnu, se ji podařilo nalézt v Rakousku. Během příštího roku by se měla tanvaldská kulturní památka vrátit zpět na své místo. „Popravdě jsme už nečekali, že by se socha svatého Josefa někde objevila a radost jsme z toho měli nejen my na městě, ale i sami občané ze Světlé,“ konstatoval místostarosta Tanvaldu Josef Průcha. Radostnou zprávu obdrželi Tanvaldští od ministerstva kultury.

1998

© Řez

Původně si pro sochu měli dojet zástupci města do sousedního Rakouska, ale zpátky do Čech ji nakonec, spolu s dalšími nalezenými sochami, nechalo přivést samo ministerstvo. „Dnes už máme sochu v depozitu na radnici. Bohužel je částečně poškozená, ale pravdou je, že v dobrém stavu nebyla už před krádeží před osmi lety,“ poznamenal Josef Průcha. Město má podle něj v plánu nechat kulturní památku opravit a během příštího roku instalovat zpátky, na původní podstavec, v městské části Světlá. Část potřebných peněz by Tanvaldští chtěli získat od ministerstva kultury, zbytek by uhradilo samo město. Jaká částka bude k opravě sochy třeba, ale zatím není jasné. „Stále je ve hře i možnost vytvořit a umístit na původní místo repliku,“ informoval místostarosta Tanvaldu s tím, že by se tím zabránilo případné opětovné krádeži. Kdyby na repliku za zhruba 400 tisíc korun nedošlo, mají zástupci města v plánu zabezpečit originál výrazně lépe než dřív.

Město sice bude podávat výzvu, aby se k soše někdo přihlásil, ale že by se tak stalo, je podle Josefa Průchy vysoce nepravděpodobné.

V Lučanech mají originál i repliku

Zdroj: Jablonecký deník ze dne 8. 12. 2012

Stejný příběh s totožným šťastným závěrem mají i v Lučanech nad Nisou, kam se loni rovněž z Rakouska vrátila před osmi lety ukradená pískovcová socha sv. Františka z Assisi z roku 1765. Právě v Lučanech nechali pro všechny případ vyrobít a osadit na původní místo repliku, zatímco restaurovaný originál stojí na speciálně vyrobeném podstavci v zabezpečeném kostele Navštívení Panny Marie.

„Hned loni, když jsme sochu přivezli z Rakouska, nám bylo doporučeno, abychom ji pro všechny případy na stejné místo nevraceli. Na rozcestí Frajšic umístíme repliku. Její zhotovení a zároveň oprava původní sochy vyšly město na sto tisíc korun,“ sdělil starosta Lučan Jiří Řešátko.

Hovorkův kříž

Zdeněk Bláha, Jablonec nad Nisou

Na jaře roku 2011 jsem zjistil, že Hovorkův kříž v jabloneckém Zeleném Údolí je ve velmi špatném stavu. Nejsm žádným velkým přívržencem pomníčků cyklistů, motorkářů či automobilistů. Pro nás „pomníčkáře“ to jsou památky „druhé kategorie“.

Na požádání paní Eleonory Pavlisové jsem se však rozhodl, že s Petrem Karbanem tento pomníček opravíme. Během zimního období jsme připravili vše potřebné. Novou pneumatiku na kříž nám věnoval Hovorkův kamarád, Ladislav Hegr. Nový kříž jsme postavili 13. července 2012 (obr. č. 1 a 2).

Za obnovu Hovorkova kříže děkuji především J. Strakovi a F. Wildmannovi, kteří nám pravidelně při opravách pomníčků pomáhají, a dále Z. Šimberskému, jenž dal k dispozici své auto, potřebný materiál a zakoupil cement na zabetonování.

Popisky k obrázkům (foto 1 a 2 Zdeněk Bláha):

1) F. Wildmann, Z. Šimberský a P. Karban při dokončování instalace kříže

2) Detailní pohled na nový Hovorkův kříž

Obnovení Polákova kříže

Zdeněk Bláha, Jablonec nad Nisou

Když jsem v roce 2011 procházel Jizerkami z Albrechtic do Oldřichova, navštívil jsem po letech i Polákův kříž. Při jeho prohlídce jsem zjistil, že dřevo je již značně shnilé a vydrží tak maximálně ještě jednu zimu. Zašel jsem proto za Jirkou Pavelkou s dotazem, jestli by byl ochotný ve své truhlárně zhotovit nový kříž. Jirka mi odpověděl: „Přines rozměry a já ho ve volném čase vyrobím.“ Potom jsem navštívil

1
Ing. Otto Kučeru, lesního správce LS Frýdlant v Čechách. Dohodli jsme se, že postavení a výrobu památky Lesy ČR zaplatí, neboť Ing. Zdeněk Polák byl jejich zaměstnancem.

Jirku Pavelku jsem v roce 2012 navštívil celkem třikrát. Poprvé, abych mu předal rozměry kříže, podruhé jsem mu dovezl traverzu pod kříž, potřetí jsme kříž s traverzou společně provrtali. Při výletu 10. května jsme s L. Řezáčem a F. Wildmannem demontovali starý kříž a vykopali do země 90 cm hlubokou jámu pro traverzu. Instalaci nového Polákova kříže jsme provedli 26. října 2012. Autobusem přijeli pomoci Z. Bláha, P. Karban, L. Řezáč a F. Wildmann. Autem

s vlekem, na kterém byl naložen nový kříž a potřebný materiál, přijel R. Makef s J. Pavelkou.

Během naší práce přijel autem i nějaký lesník. Samozřejmě jsme se domnívali, že přijel zkontrolovat, jestli neděláme nějaký nepořádek. Během betonování traverzy jsme si však hezky popovídali; škoda, že neznáme jeho jméno... Nakonec nás za postavení kříže velice pochválil – prý je to uděláno opravdu řemeslnicky. Ještě ten den že zajede za synem Ing. Poláka, aby se šel na obnovenou památku svého otce podívat. Na závěr jsme sice trošku unaveni, ale zároveň i spokojeni výsledkem naší práce zapili moravskou slivovicí.

S uspokojením, že Spolek Patron opravil další památku, jsme se rozjeli domů. Velký dík patří Jirkovi Pavelkovi, který nový kříž nejen nezištně vyrobil, ale přiložil ruku k dílu i při jeho instalaci.

Popisky k obrázkům:

(foto 1 a 2 Z. Bláha, foto 3 – 8 L. Řezáč)

- 1) Původní, uhnilý Polákův kříž
- 2) F. Wildmann při hloubení jámy pro traverzu
- 3) R. Makef u svého auta s naloženým přívěsem
- 4) Z. Bláha při zvedání a usazování kříže do jámy
- 5) P. Karban, F. Wildmann a Z. Bláha při betonování traverzy
- 6) Společné foto u hotového díla, zleva: Z. Bláha, neznámý lesník, F. Wildmann, R. Makef, J. Pavelka a L. Řezáč
- 7) Polákův kříž, celkový pohled
- 8) Detail tabulky na kříži

Ullrichův kříž

Michal Vrbata, Rychnov u Jablonce nad Nisou

Během Dnů evropského kulturního dědictví byla v sobotu 15. září 2012 dokončena oprava a přemístění Ullrichova kříže v Mlýnské ulici (historie památky viz Patron č. 3/95, str. 7.).

Malba na kříži byla již zašlá a jako důvod přemístění kříže byla uvedena potřeba umístit ho dále od vody. Zdá se však, že kříž spíš překážel nájemníkům blízkého domu, dřívějšího hostince. Malou zahrádku, kde bývala přístavba hostince, dnes využívají místní děti ke hraní a ženy k sušení prádla.

Kříž nyní stojí v Mlýnské ulici, asi 50 m západně od původního stanoviště. V listopadu minulého roku bylo okolí památky upraveno a u kříže se objevila informační tabule.

Odkaz: <http://www.rychnovjbc.cz/clanek.php?clid=4041>

Foto: Michal Vrbata - Ullrichův kříž na novém stanovišti

Výstava v Hodkovicích nad Mohelkou

Zdeněk Buriánek, Český Dub

V sobotu 19. ledna 2013 v 10 hodin proběhla slavnostní vernisáž putovní výstavy Spolku Patron v obřadní síni hodkovické radnice. Výstava se uskutečnila za podpory města Hodkovice nad Mohelkou ve spolupráci se Sdružením rodáků a přátel města Hodkovic.

Mezi hosty byl přítomen pan starosta Antonín Samek, předseda Sdružení

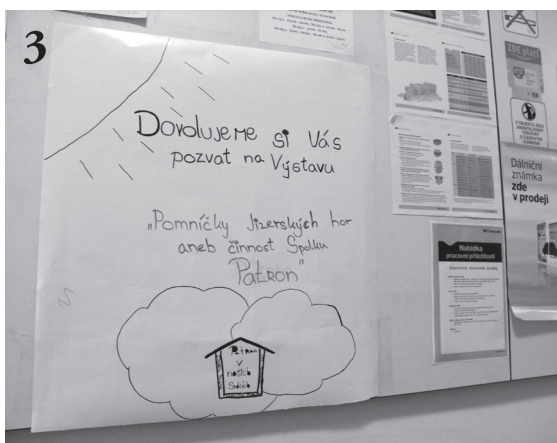

rodáků a přátel Hodkovic Petr Hanus a jednatel Spolku Patron Milan Poláček. Úvodní slovo pronesl Petr Hanus, o vzniku a historii Spolku Patron pak promluvil Zdeněk Buriánek. Starosta Antonín Samek ve svém projevu vyzdvihl záslužnou činnost Spolku Patron. Slavnostní atmosféru všem zpříjemnily hrou na kytaru a flétnu žákyně 6. třídy Nikola Domáci a Anna Vondráková. Pro zpestření programu byla během vernisáže zúčastněným položena soutěžní otázka a tři s nejlepším odhadem byli odměněni časopisem Patron a vlaječkou Rodáků a přátel města Hodkovic. Vernisáže se zúčastnilo 35 lidí.

Děkuji tímto za spolupráci všem, kteří se na akci podíleli. Poděkování patří také žákům základní školy, kteří vytvořili zajímavý plakát do radniční chodby, transparent na balkon radnice a velký poutač k výstavě Spolku Patron, který byl umístěn na náměstí. Výstava se setkala s velkým ohlasem místních občanů a dle jejich vyjádření taková akce v Hodkovicích už dlouho nebyla.

Popisky k obrázkům

- 1) Zleva Petr Hanus, předseda Sdružení rodáků a přátel Hodkovic, Jaroslav Čermák, jednatel téhož sdružení a Michal Vrbata, člen Spolku Patron
- 2) Poutač k výstavě umístěný na náměstí, který vyrobili žáci základní školy
- 3) Plakát na chodbě radnice, rovněž vyrobený žáky základní školy
- 4) Pohled na výstavní panely v obřadní síni hodkovické radnice

POZVÁNKA NA VÝLETY

Za drobnými památkami Frýdlantska

Frýdlant–Raspenava (část 1.)

Rudolf Makel, Frýdlant

Zveme vás na vycházku, která se uskuteční v sobotu 6. dubna 2013. Sraz účastníků v 9.10 hodin na nádraží ČD Frýdlant. Spojení: vlak Tanvald 7:00, Jablonec 7:37, Liberec 8:33, Hejnice 8:39. Odjezd z Raspenavy ve 14:59 nebo v 15:58.

Na poměrně krátké trase (cca 10 km) si prohlédneme asi 40 drobných památek a historických zajímavostí včetně jejich dobových fotografií. Podíváme se i na místa, která nejsou běžně přístupná.

Jedná se o první ze série tří vycházek v okolí Frýdlantu. Další se uskuteční na podzim, resp. příští rok na jaře.

Na setkání se těší Jirka Pavelka a Ruda Makel.

K pamětní desce Emila Nováka

Výprava se koná v sobotu 13. dubna 2013. Nebude však pojata jako společný výlet. Proto bude sraz všech, kteří chtějí uctít památku Emila Nováka, mezi 10.30–11.30 hodin u pamětní desky na Věži Grálu.

Ke kříži Františka Pavlise

Výprava se uskuteční ve středu 1. května 2013. Ani v tomto případě nepůjde o společný výlet. Sraz všech, kdo chtějí vzpomenout na Františka Pavlise, bude přímo u kříže, a to mezi 10.30–11.30 hodin.

Okolím Sychrova

Michal Vrbata, Rychnov u Jablonce nad Nisou

Spolek Patron si vás dovoluje pozvat na výpravu, která se uskuteční v sobotu 11. května 2013. Začátek i cíl cesty bude na železniční stanici Sychrov, sraz v 9.10 hodin.

Cestou navštívíme řadu drobných památek v katastru obcí a osad Radimovice, Zásada, Kamení, Vlastibořice, Jivina a Červenice. Mimo jiné dojdeme k Čermákovu kříži (vražda hajného), k rodnému domu Václava Laurina, navštívíme pozůstatky gloriety, uvidíme starobydlou dřevěnou zvonici nebo vesnickou kapli s hodinami.

Výlet bude asi 10 km dlouhý, půjdeme většinou po zpevněných cestách (asfalt, polní

a lesní cesty). Občerstvení bude možné v restauraci ve Vlastibořicích, v Radimovicích nebo v některé u sychrovského zámku.

Odjezd vlaku č. 5405 z Liberce v 8:31, z Rychnova u Jbc 8:51, Hodkovic nad Moh. 8:58, odjezd vlaku č. 5406 z Turnova v 8:40. Návrat vlakem asi ve 14:49 (na Liberec) a 15:06 (na Turnov).

Výpravu vede a na vaši účast se těší Michal Vrbata.

Henrichův kříž

Letos uplyne 200 let od smrti jednoho z nejslavnějších jizerskohorských pytláků.

Foto: M. Nevrlý, 1961

Spolek Patron, občanské sdružení

IČO: 64669807, registrace u MV ČR: II/s-OVS/1-33150/97-R

sídlo: Jiřetín pod Bukovou 104, 468 43 Albrechtice v Jizerských horách

účet: 2900124622/2010, e-mail: spolek@spolekpatron.cz, web: <http://spolekpatron.cz/>

Výbor občanského sdružení Spolek Patron zve všechny své členy a příznivce na VÝROČNÍ ČLENSKOU SCHŮZI

---

v sobotu dne 23. března 2013 od 10:15 hodin

ve Vile Schowanek, Jiřetín pod Bukovou

P R O G R A M

- ✓ PŘIVÍTÁNÍ, PROGRAM
- ✓ VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2012
- ✓ STAV ČLENSKÉ ZÁKLADNY A ORGANIZAČNÍ ZÁLEŽITOSTI
- ✓ NÁVRH ČINNOSTI PRO ROK 2013
- ✓ NÁVRH HOSPODAŘENÍ PRO ROK 2013
- ✓ DISKUZE K PŘEDNESENÉMU
- ✓ PŘESTÁVKA
- ✓ VOLNÝ PROGRAM Z PŘÍSPĚVKŮ ČLENŮ SPOLKU
- ✓ MOŽNOST PROHLÍDKY EXPOZIC VILY SCHOWANEK

Účast na výroční členské schůzi není pouhým splněním **základní povinnosti člena**, ale též projevem sounáležitosti se Spolkem, který se může pyšnit skvělými výsledky své práce.

Členská schůze je jedinečnou příležitostí k výměně nových poznatků mezi členy Spolku Patron, získaných za uplynulé období. Uvítáme každé zpestření volné části programu schůze.

Předem neohlášené příspěvky budou prezentovány pouze podle časových možností!

V případě neúčasti prosíme o omluvu předem!

Občerstvení zajištěno.

Za výbor občanského sdružení Spolek Patron

Herbert Endler, předseda

Ing. Milan Poláček, jednatel

Smutná zpráva

Na podzim loňského roku nás opustil pan Arnošt Preussler, kamarád, lesní ve výslužbě a zakládající člen našeho spolku.

Jménem celého Spolku Patron věnujeme tímto Arnoštu Preusslerovi tichou vzpomínku a jeho pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Výbor Spolku Patron

S bolestí v srdcích oznamujeme všem přátelům a známým smutnou zprávu, že nás navždy opustil náš drahý a milovaný tatínek, dědeček a pradědeček,
pan

Arnošt Preussler
lesní ve výslužbě
ze Souše č. 501

Zemřel náhle v pátek dne 19. října 2012
v ranních hodinách ve věku 84 let.

S naším drahým zesnulým se naposledy rozloučíme
ve středu dne 24. října 2012 ve 14.45 hodin
v římskokatolickém kostele na Horním Polubném.

ZA POZŮSTALÉ:
Krista - dcera s manželem
Martin - vnuk s rodinou
Birgit a Čorç - vnučka s přítelem

Černá Říčka v říjnu 2012

Pohřební služba M & M Tanvald (tel. 483 394 388)

ZNOVUOTEVŘENÁ LIBERECKÁ VÝŠINA

foto: Günter Menzel

Patron

Informace přátel drobných památek
Jizerských hor č. 1/2013 (24. ročník)

Vydává Spolek PATRON, občanské sdružení se sídlem: Jiřetín pod Bukovou 104, Albrechtice v Jizerských horách, PSČ 468 43, IČO-64669807, bankovní spojení Fio banka Jablonec n. Nis., číslo účtu: 2900124622/2010, www.spolekpatron.bdnnet.cz, šéfredaktor: Günter Menzel, vydávání občasníku PATRON je povoleno OkÚ – Jbc – 941/34, výtisk je neprodejný a slouží výhradně pro vnitřní potřebu sdružení a jeho členů! Příspěvky, články a fotografie do dalšího vydání zašlete nejpozději do 31. 5. 2013 na adresu: Günter Menzel, Na Skřivanech 552, 460 15 Liberec 15 nebo **mailem: gmenzel@seznam.cz**

Tento projekt byl finančně podpořen z Kulturního fondu Statutárního města Liberec.

Grafická úprava a tisk:

reklama-4u.cz
reklamní agentura

e-mail: info@reklama-4u.cz
www.reklama-4u.cz